

Japan rummer muligheder for dansk eksport

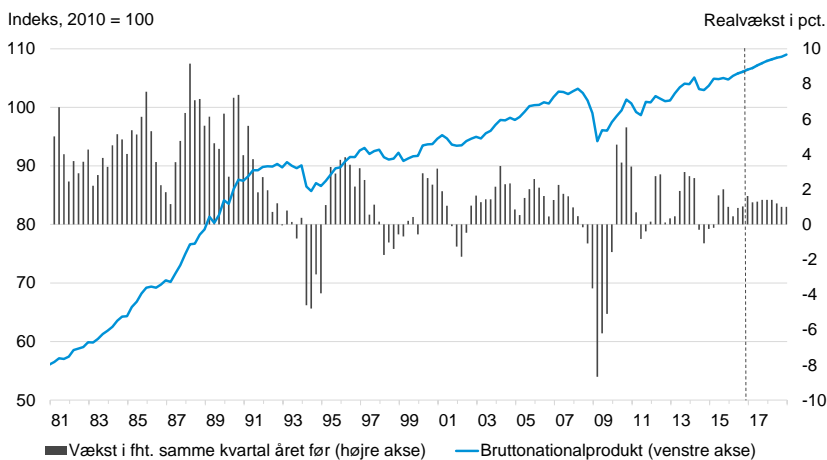
Frihandelsaftalen med Japan vil løfte dansk eksport til verdens tredjestørste økonomi. 125 mio. velhavende indbyggere i Japan giver gode muligheder for danske eksportvirksomheder på det japanske marked. Væksten i Japan er dog lav, da faldende folketal og stor gæld hæmmer væksten.

Japansk økonomi i fremgang efter seks recessi- oner siden 2000

Japansk økonomi er i fremgang, og siden 4. kvartal 2015 er økonomien vokset med 1,9 pct. Dette er en positiv udvikling i japansk økonomi, som igennem en længere periode har haft meget svag vækst. Siden årtusindeskiftet har japanerne haft 25 kvartaler med negativ

Udviklingen i japansk økonomi

Bruttonationalprodukt i faste priser, sæsonkorrigeret

På trods af 25 års lav-vækst er Japan verdens tredjestørste økonomi

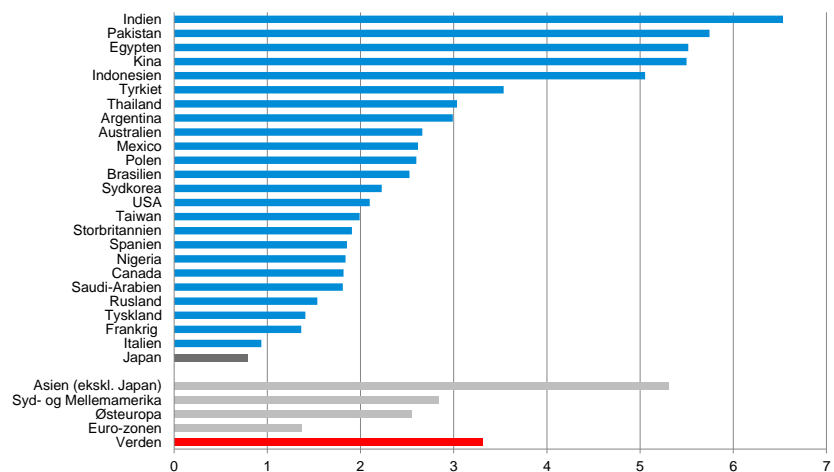
Væksten forbliver lav de næste 10 år

vækst, og seks gange er det resulteret i recession. I 2017 og 2018 ventes en vækst på henholdsvis 1,4 og 1,1 pct. i Japan.

På trods af 25 år med lav vækst er Japan stadig en af verdens største økonomier. Japan står for 6,6 pct. af verdens samlede BNP, hvilket gør Japan til verdens tredje største økonomi, kun overgået af USA og Kina¹.

De fremadrettede vækstudsigter tyder dog ikke på, at Japan i de kommende år vil hente ind på de andre store økonomier – tværtimod. Over de næste ti år ventes japans økonomi at vokse med blot 0,8 pct. om året, hvilket er betydeligt langsommere end resten af verdens 25 største økonomier.

Gns. årlig realvækst i verdens 25 største økonomier
BNP-vækst fra 2016 til 2027

Kilde: Consensus Economics, IMF og DI-beregninger

Få ledige ressourcer på arbejdsmarkedet

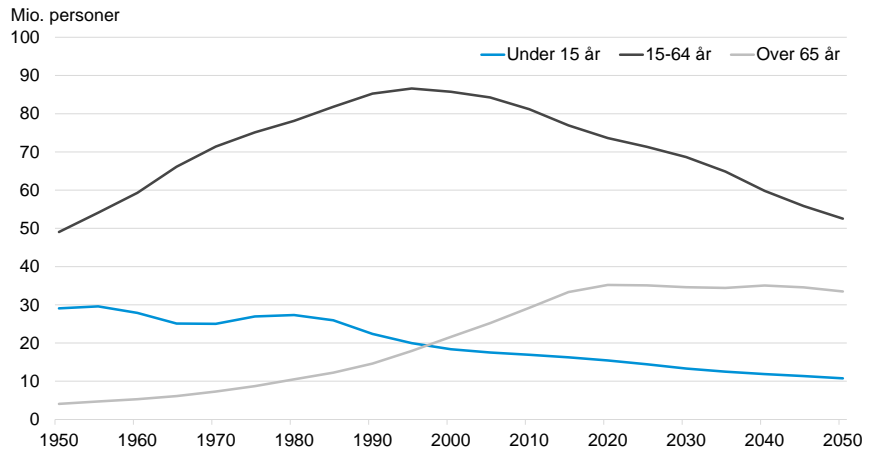
Befolkningen skrumper

Væksten i japansk økonomi er udfordret af meget få ledige ressourcer på arbejdsmarkedet. Ledigheden er på det laveste niveau i mere end 20 år, og befolkningen bliver ældre og skrumper med næsten en halv mio. indbyggere om året.

Ifølge befolkningsfremskrivninger fra OECD vil den japanske befolkning, frem mod 2050, falde fra et niveau på 127 mio. personer i 2015 til 97 mio. personer i 2050. Der bliver især færre i de erhvervsaktive aldersgrupper, hvor de 15-64-årige er den befolkningsgruppe, der falder mest.

¹ Opgjort i købekraftskorrigerede enheder er Indiens økonomi dog betydeligt større end Japan.

**Japansk befolkningsudvikling opdelt på aldersgrupper
1950 - 2050**

Anm.: Befolkningsudvikling med konstant fertilitet og dødelighed.
Kilde: FN via Macrobond

Reformer skal få flere kvinder på arbejdsmarkedet

Med en lav arbejdsløshed og et fald i den arbejdsdygtige befolkning står Japan over for store problemer i deres kamp om at få væksten i økonomien tilbage. Af samme grund har den japanske premierminister Shinzo Abe de seneste år bebudet arbejdsmarkedsreformer med det mål, at få flere kvinder til at melde sig på arbejdsmarkedet.

Offentlig gæld på 250 pct. af BNP

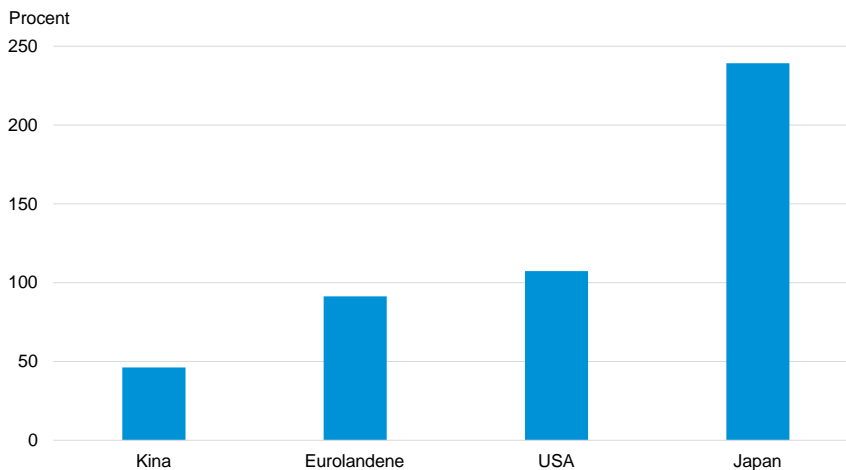
Japan har rekordstor offentlig gæld

Den faldende befolkningsstørrelse er ikke det eneste problem, Japan står over for. En voksende offentlig gæld sætter sit pres på den japanske økonomi. Den offentlige gæld er på næsten 240 pct. af BNP, hvilket gør Japan til det land i verden med den største offentlige bruttogæld.²

² Nettogælden er 120 pct. af BNP.

Japan har en stor statsgæld

Offentlig bruttogæld i pct. af BNP, 2016

Kilde: IMF World Economic Outlook database

Det offentlige forbrug er for stort i fht. skatterne

Japan har en stor udfordring med at nedbringe den offentlige gæld. De japanske skatteindtægter dækker kun lidt over 85 pct. af de samlede offentlige udgifter, og med lav vækst og en stigende forsørgerbyrde, lægges der blot yderligere pres på de offentlige finanser i fremtiden.

Abenomics

Shinzo Abe overtog i december 2012 posten som japansk premierminister. Abe blev valgt på baggrund af løfter om en radikal ændring af den japanske økonomi. Hans økonomiske plan byggede på tre "pile": 1. lempelig finanspolitik, 2. lempelig pengepolitik samt 3. strukturelle reformer.

Første stimulans af den japanske økonomi kom i starten af 2013 igennem en lempelig finanspolitik, hvor der bl.a. blev igangsat infrastrukturforbedringer for 4,2 pct. af BNP. Ydermere påbegyndte den japanske centralbank i løbet af 2013 flere kvantitative lempelser igennem et opkøbsprogram af statsobligationer. Det kniber derimod med mere strukturelle reformer, der kan understøtte væksten og styrke de offentlige finanser.

Behov for at hæve momsen

Japan har i de seneste år ført en lempelig penge- og finanspolitik (en del af Abenomics) for, at sætte mere gang i væksten. Således blev der i 2013 bl.a. igangsat infrastrukturforbedringer for 4,2 pct. af BNP, samtidig med at centralbanken lempede pengepolitikken.

For at styrke de offentlige finanser og øge prisstigningerne, blev der i april 2014 gennemført en forhøjelse af momsen fra 5 pct. til 8 pct.

Men af frygt for en negativ effekt på forbruget blev den planlagte momsforhøjelse fra otte til ti pct. udskudt. IMF vurderer, at Japan bør hæve moms til 20 pct. for at dække de fremtidige offentlige udgifter, som følge af den store offentlige gæld og den aldrende befolkning.

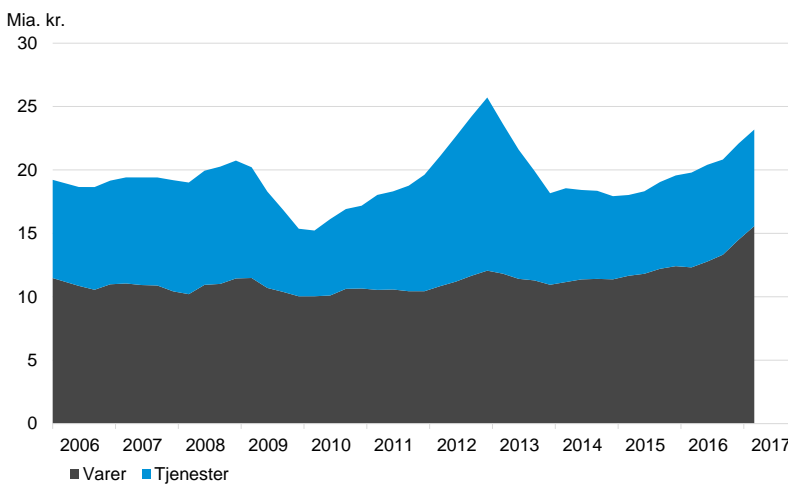
Dansk eksport for 22 mia. kr.

Dansk eksport til Japan

Danske virksomheder eksporterede sidste år varer og tjenester for ca. 22 mia. kr. til Japan, hvilket gør Japan til Danmarks 11.-største eksportmarked.

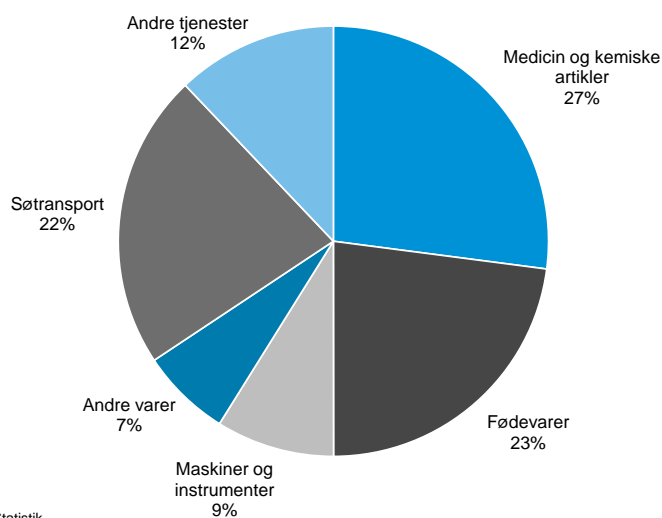
Eksporten til Japan har været svagt stigende siden 2009. I de seneste to år er eksporten til Japan vokset hurtigere end vores eksport til resten af verden. Derfor er Japans andel af Danmarks samlede eksport steget fra 1,7 pct. i 2014 til 2,1 pct. i 2016. Japan fylder dog forsat mindre i dansk eksport end for ti år siden.

Eksport til Japan
Rullende år, løbende priser

Fødevarer, medicin og søtransport dominerer eksporten

Vareeksporten udgør to-tredjedele af eksporten til Japan. Det er især medicin og fødevarer, der fylder meget i eksporten til Japan, mens det inden for tjenesteeksporten er søtransport, der dominerer. En stor eksport af forsknings- og udviklingstjenester trak eksporten midlertidigt op i 2012.

Dansk eksport til Japan, 2016

Kilde: Danmarks Statistik

Japan er vores femtestørste eksportmarked for medicin og niendestørst for fødevarer

Inden for udvalgte produkter er Japan en meget stor kunde for de danske producenter. Japan er Danmarks fjerdestørste eksportmarked inden for medicin, 7.-størst inden for fødevarer – heraf vores næststørste eksportmarked for svinekød. Inden for søtransport er Japan vores 9.-største eksportmarked.

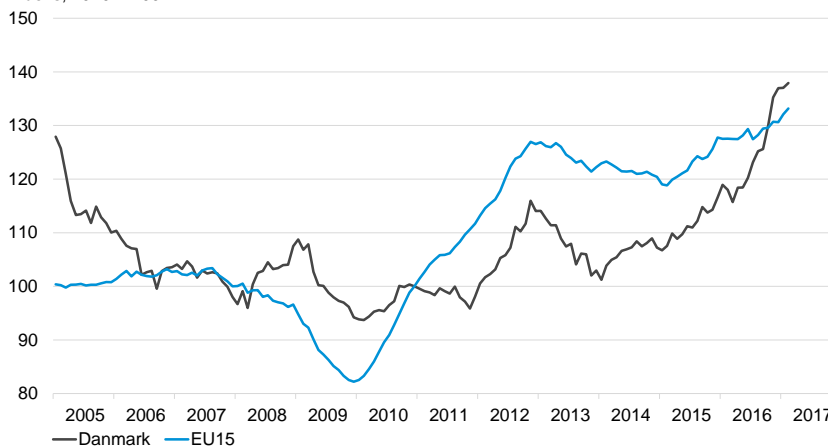
Betydeligt overskud på handlen med Japan

I de seneste tre år er vores vareeksport til Japan steget hurtigere end EU's vareeksport til Japan. Danmark havde i 2016 et overskud på næsten 12 mia. kr. på varehandlen med Japan. Sættes overskuddet i forhold til BNP, så er det kun Malta og Irland, der blandt EU-landene har et større overskud på varehandlen med Japan.

Vareeksport til Japan

Vareeksport i løbende priser, sum over 12 måneder

Indeks, 2010 = 100

Kilde: Eurostat (COMEXT) og DI

Japan hører fortsat til blandt verdens absolut største økonomier. Og den lave vækst skal ses i forhold til det faldende folketal, således stiger japanernes velstandsniveau (BNP pr. indbygger) mere end væksten i den samlede økonomi (BNP) indikerer.³

Japanerne kan godt lide kvalitetsprodukter

Japanerne sætter pris på varer af høj kvalitet, og Japan er en af de største aftagere af danske kvalitetsprodukter. Salget af upmarket-produkter udgør 70 pct. af vareeksporten til Japan, hvilket skal ses i lyset af, at upmarket-produkter i gennemsnit udgør 44 pct. af vores samlede vareeksport.

Vores styrkeposition inden for eksport af upmarket-produkter, giver danske virksomheder en fordel på det japanske marked. Japanerne stiller høje krav til kvalitet. I modsætning til mange andre asiatiske lande har Japan en nulfejlskultur og lægger stor vægt på troværdigheden af produkter, de køber.

125 mio. forbrugere med en høj velstand

De 125 mio. japanske forbrugere har et utrolig højt velstandsniveau, hvilket gør Japan til et stort marked med mange muligheder, særligt for kvalitetsprodukter. Den aldrende befolkning åbner samtidig op for nye muligheder fra en anden type forbrugere, der efterspørger mere pleje, sundhed og velfærdsløsninger.

I 2017 fejrer Danmark og Japan 150-året for oprettelsen af de diplomatiske forbindelser, hvilket kan give øget fokus på det japanske

³ BNP pr. indbygger forventes, at vokse med 1,2 pct. årligt over de næste 10 år, hvilket er ca. 0,4 procentpoint mere end den samlede vækst i økonomien indikerer.

marked og løfte eksporten. Det samme gør sig gældende med afholdelsen af OL i Tokyo i 2020.

Frihandelsaftale vil åbne det japanske marked op

Frihandelsaftale vil lette adgangen til Japan

Japans økonomi er forholdsvis lukket, og de handler i et relativt lille omfang med omverden. Hertil kommer at afstand, sprog og kultur er en barriere, som danske virksomheder oplever på det japanske marked. Det japanske marked er dermed ikke lige så tilgængeligt som vores mere traditionelle markeder.

Frihandelsaftalen mellem EU og Japan gør det nemmere, for danske virksomheder, at komme ind på det store japanske marked, hvor, der for udvalgte virksomheder, kan være mulighed for at gøre en god forretning. Det har stor indvirkning på dansk eksport, at der bliver åbnet mere op for adgangen til verdens tredjestørste økonomi. Beregninger fra tænketanken Copenhagen Economics har tidligere vist, at dansk eksport kan vokse med op til 70 procent som følge af en aftale⁴. Aftalen blev dog ikke helt så vidtgående som det oprindelige udkast, men rummer stadig et meget stort potentiale, og kan øge eksporten til solens rige med op mod 50 procent.

⁴ Copenhagen Economics: Effekter af frihandelsaftaler for Danmark, november 2013.